

Teisipäev, 8. märts 2016

I

(Resolutsioonid, soovitused ja arvamused)

RESOLUTSIOONID

EUROOPA PARLAMENT

P8_TA(2016)0071

ELi finantshuvide kaitset ja pettusevastast võitlust käsitlev 2014. aasta aruanne

Euroopa Parlamendi 8. märtsi 2016. aasta resolutsioon ELi finantshuvide kaitset ja pettusevastast võitlust käsitleva 2014. aasta aruande kohta (2015/2128(INI))

(2018/C 050/01)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 325 lõiget 5,
- võttes arvesse oma resolutsioone komisjoni ja Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) varasemate aastaaruannete kohta,
- võttes arvesse komisjoni 31. juuli 2015. aasta aruannet „Euroopa Liidu finantshuvide kaitse – pettusevastane võitlus – 2014. aasta aruanne“ (COM(2015)0386) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumente (SWD(2015)0151, SWD(2015)0152, SWD(2015)0153, SWD(2015)0154, SWD(2015)0155 ja SWD(2015)0156),
- võttes arvesse OLAFi 2014. aasta aruannet,
- võttes arvesse OLAFi järelevalvekomitee 2014. aasta tegevusaruannet,
- võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja aastaaruannet eelarveaasta 2014 eelarve täitmise kohta koos institutsioonide vastustega,
- võttes arvesse komisjoni 8. oktoobri 2015. aasta teatist „ELi eelarve kaitsmine kuni 2014. aasta lõpuni“ (COM(2015)0503),
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 16. septembri 2015. aasta arvamust „Korruptsioonivastane võitlus ELis: ettevõtjate ja kodanikuühiskonna mureküsimustele vastamine“ (CCMI/132),
- võttes arvesse komisjoni 3. veebruari 2014. aasta ELi korruptsioonivastase võitluse aruannet (COM(2014)0038),
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta määrust (EL) nr 250/2014, millega luuakse Euroopa Liidu finantshuvide kaitse valdkonna meetmete edendamise programm (programm Herakles III) ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 804/2004/EÜ ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ ELT L 84, 20.3.2014, lk 6.

Teisipäev, 8. märts 2016

- võttes arvesse komisjoni 17. juuli 2013. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Prokuratuuri asutamise kohta (COM(2013)0534),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 ⁽¹⁾,
 - võttes arvesse komisjoni 11. juuli 2012. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse liidu finantshuve kahjustava pettuse vastast võitlust kriminaalõiguse abil (COM(2012)0363),
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrust (EL, Euratom) nr 966/2012, mis käsitleb Euroopa Liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 ⁽²⁾,
 - võttes arvesse oma 15. septembri 2011. aasta resolutsiooni ELi jõupingutuste kohta korruptsiooniga võitlemisel ⁽³⁾, oma 18. mai 2010. aasta deklaratsiooni ELi jõupingutuste kohta korruptsiooni vastu võitlemisel ⁽⁴⁾ ja komisjoni 6. juuni 2011. aasta teatist „Võitlus korruptsiooniga Euroopa Liidus“ (COM(2011)0308),
 - võttes arvesse nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrust (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta ⁽⁵⁾,
 - võttes arvesse Euroopa Komisjoni tellitud 2015. aasta aruannet käibemaksu alalaekumise kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja eriaruannet ELi ühtekuuluvusvahenditega tehtavate riigihangete kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Kohtu otsust kohtuasjas C-105/14: *Taricco ja teised*,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse eelarvekontrollikomisjoni raportit ning rahvusvahelise kaubanduse komisjoni, regionaalarengukomisjoni, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ning põhiseaduskomisjoni arvamusi (A8-0026/2016),
- A. arvestades, et liikmesriigid ja komisjon vastutavad ühiselt umbes 80 % liidu eelarve täitmise eest; arvestades, et liikmesriikidel lasub peamine vastutus omavahendite kogumise eest, muu hulgas käibemaksu ja tollimaksude näol;
- B. arvestades, et usaldusväärsed avaliku sektori kulutused ja ELi finantshuvide kaitse peaksid olema ELi niisuguse poliitika põhielemendid, mille eesmärk on suurendada kodanike usaldust, tagades nende raha nõuetekohase, tõhusa ja tulemusliku kasutamise; arvestades, et niisugune usaldusväärne finantsjuhtimine tuleks siduda lähenemisviisiga, mille kohaselt tuleks eurot võimalikult hästi kasutada;
- C. arvestades, et hea tulemuslikkuse saavutamine hõlmab sisendeid, väljundeid, tulemusi ja mõjusid, mida hinnatakse korrapäraselt tulemusauditite abil;
- D. arvestades, et liikmesriikide õigus- ja haldussüsteemide mitmekesisus tekitab eeskirjade eiramise ja pettuse vastu võitlemiseks keerulise keskkonna, ning arvestades, et komisjon peaks seetõttu suurendama jõupingutusi tagamaks, et võitlus pettuse vastu toimub tulemuslikumalt, menetlused on selgemad ja tulemused rahuldavamad;

⁽¹⁾ ELT L 248, 18.9.2013, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 298, 26.10.2012, lk 1.

⁽³⁾ ELT C 51 E, 22.2.2013, lk 121.

⁽⁴⁾ ELT C 161 E, 31.5.2011, lk 62.

⁽⁵⁾ EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1.

Teisipäev, 8. märts 2016

- E. arvestades, et Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) kohustus on kaitsta liidu finantshuve, uurides pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse juhtumeid; arvestades, et OLAFi järelevalvekomitee loodi selleks, et tugevdada ja kindlustada OLAFi sõltumatust, jälgides korrapäraselt tema uurimisülesannete teostamist; arvestades, et eelkõige jälgib järelevalvekomitee menetluslike tagatiste kohaldamise ja uurimiste kestusega seotud arenguid seoses peadirektori poolt määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 artikli 7 lõike 8 kohaselt esitatud teabega;
- F. arvestades, et korruptsioon mõjutab kõiki liikmesriike ja läheb ELi majandusele maksma umbes 120 miljardit eurot aastas, nagu on märgitud komisjoni esimeses ELi korruptsioonivastast poliitikat käsitlevas aruandes, mis avaldati 2014. aasta veebruaris;
- G. arvestades, et korruptsioon võib aidata rahastada organiseeritud kuritegevuse ja terrorismivõrgustike tegevust Euroopas; arvestades, et korruptsioon kahjustab ka kodanike usaldust institutsioonide ja demokraatlike protsesside vastu;
- H. arvestades, et lisaks tsivilisatsiooni eeldusele, milleks on õigusriigi põhimõttes lahutumatult sisalduvad eetilised põhimõtted, aitab võitlus pettuse ja korruptsiooni vastu kaasa liidu konkurentsivõimele maailmamajanduses;
1. võtab teadmiseks komisjoni aruande pealkirjaga „Euroopa Liidu finantshuvide kaitse – pettusevastane võitlus – 2014. aasta aruanne“; palub komisjonil reageerida oma iga-aastastes ELi finantshuvide kaitset käsitlevates aruannetes õigeaegsemalt Euroopa Parlamendi esitatud nõudmistele;

Eeskirjade eiramiste avastamine ja nendest teatamine

2. märgib, et kõikide teatatud eeskirjade eiramistega on seotud kokku ligikaudu 3,24 miljardit eurot; rõhutab, et 2014. aastal pettustena ja muude kui pettustena teatatud eeskirjade eiramiste üldine finantsmõju on 36 % suurem kui 2013. aastal, samal ajal kui selliste eeskirjade eiramiste arv suurenes 48 %; märgib, et teatatud eeskirjade eiramistest ligikaudu 2,27 miljardit eurot on seotud kuludega, moodustades 1,8 % kogumaksetest;
3. rõhutab, et kokku 2014. aastal komisjonile teatatud 16 473 eeskirjade eiramise juhtumist 1649 oli puhul tegemist pettusega ning et need hõlmasid 538,2 miljonit eurot; märgib, et kuludega seotud pettustena teatatud eeskirjade eiramised hõlmasid 362 miljonit eurot, mis moodustab 0,26 % kõigist maksetest, ning et tuludega seotud juhtumid hõlmasid 176,2 miljonit eurot, mis moodustab 0,88 % 2014. aastal kogutud traditsiooniliste omavahendite brutosummast;
4. rõhutab, et 2014. aastal muude kui pettustena teatatud eeskirjade eiramiste üldine finantsmõju on 47 % suurem kui 2013. aastal, samal ajal kui selliste eeskirjade eiramiste arv vähenes 5 %; märgib samuti, et kuludega seotud muud kui pettustena teatatud eeskirjade eiramised puudutasid 1,54 % kõigist maksetest ning et tuludega seotud sellised eeskirjade eiramised puudutasid 3,66 % 2014. aastal kogutud traditsioonilistest omavahenditest;
5. nõuab tungivalt, et komisjon võtaks täieliku vastutuse ELi eelarvest alusetult välja makstud vahendite sissenõudmise ning omavahendite parema kogumise eest ning kehtestaks kõikides liikmesriikides ühetaolised aruandluspõhimõtted asjakohaste, võrreldavate ja täpsete andmete kogumiseks;
6. toonitab, et muud kui pettustena teatatud eeskirjade eiramised on sageli seotud keeruliste eeskirjade ja nõuete ebapiisava tundmisega; arvab, et kui komisjon ja liikmesriigid eeskirju ja menetlusi lihtsustaksid, väheneksid ka sellised eeskirjade eiramised; on arvamusel, et võitlus eeskirjade eiramise, sh pettuse vastu, nõuab teadlikkust kõigi institutsioonide hulgas ELi, riigi, piirkondlikul ja kohalikul tasandil ning üldsuse hulgas; märgib, et pettusi ennetava ja pettusevastase hoiaku kinnistamine on väga tähtis kõigis fondide rakendamises osalevates institutsioonides ja asutustes, ning kutsub liikmesriike üles ergutama heade tavade vahetust,

Teisipäev, 8. märts 2016

7. tuletab meelde, et liikmesriigid on seotud jätkuva eelarve konsolideerimise ja kulude kokkuhoiduga, mille eesmärk on viia rahandus jätkusuutlikumale alusele, ning on kindlal seisukohal, et kõik olemasolevad ressursid on vajalikud liikmesriikides jätkusuutlikku majanduskasvu soodustavateks investeeringuteks; on seisukohal, et pettuste ennetamiseks ja peatamiseks kaubanduspoliitika ja sellega seotud assigneeringute valdkonnas tuleb võtta kõik vajalikud meetmed ning ühendada asjaomased poliitikavahendid (nt kriminaaluurimised, usaldusväärsuse analüüsismudelite arendamine ning jõupingutused komisjoni puuduliku poliitikaga seotud puuduste ja vigade kõrvaldamiseks); palub liikmesriikidel teha veel suuremaid jõupingutusi, et tagada ELi eelarvevahendite korrektne kasutamine projektideks, mis soodustavad Euroopas majanduskasvu ja loovad töökohti, ning tagada pärast pettuse avastamist tollivõla tasumine; rõhutab üldisemalt, et võitlus ebaseadusliku kaubanduse ja ebaseaduslike finantsvoogude vastu peaks jääma ELi ja liikmesriikide jaoks esmatähtsaks;

8. tunneb heameelt selle üle, et komisjon võttis vastu pettusevastase võitluse mitmeaastase strateegia, mis aitab parandada olulised erinevused, mis on ilmnunud seoses iga liikmesriigi poolt teada antud eeskirjade eiramiste arvuga;

Tulud – omavahendid

9. võtab murelikult teadmiseks, et pettusega seotud traditsiooniliste omavahendite summa oli 2014. aastal 2013. aastaga võrreldes 191 % suurem ning muudest kui pettusena teatatud eeskirjade eiramistest mõjutatud summa oli 2014. aastal 146 % suurem kui eelneval aastal;

10. tunneb muret asjaolu pärast, et traditsiooniliste omavahendite sissenõudmismäär nii pettustena teatatud kui ka muude eeskirjade eiramiste puhul oli 2014. aastal liikmesriigi kohta keskmiselt 24 % ja see ei ole kunagi varem nii madal olnud; nõuab, et liikmesriigid nõuaksid maksmisele kuuluvad summad kiiremini sisse, ning eelkõige nõuab, et need liikmesriigid, kellel on saada suurimad summad, parandaksid nende sissenõudmist;

11. tunneb muret käibemaksu alalaekumise pärast ja hinnangulise käibemaksu kogumise puudujäägi pärast, mis ulatus 2013. aastal 168 miljardi euron; toonitab, et 13 puhul 26st liikmesriigist, keda 2014. aastal kontrolliti, oli keskmine hinnanguline käibemaksu kogumise puudujääk suurem kui 15,2%; toonitab, et komisjonil puudub juurdepääs liikmesriikide vahel vahetatud teabele, et ennetada nn karussellpettust ja selle vastu võidelda; palub liikmesriikidel osaleda kõigis Eurofisci tegevusvaldkondades, et hõlbustada teabevahetust ning aidata võidelda eeskirjade eiramise ja pettuse vastu; kordab, et komisjonil on pädevus kontrollida liikmesriikide võetud meetmeid ja teostada nende üle järelevalvet; kutsub komisjoni üles kasutama täielikult ära oma rakendusvolitusi, et kontrollida ja aidata liikmesriike nende võitluses käibemaksupettuse ja maksustamise vältimise vastu; võtab teadmiseks, et komisjon on alates 2013. aastast kasutanud kiirreageerimismehhanismi, et käsitleda massilisi ja ootamatuid käibemaksupettusi;

12. ergutab komisjoni arendama välja mehhanismi, mis motiveeriks äriühinguid maksuma korrapäraselt makse, selle asemel et maksustamist vältida;

13. võtab teadmiseks, et Eurojusti ja Europolit toetavaid koordineerimiskeskusi on üha rohkem; väljendab heameelt piiriüleste operatsioonide Vertigo 2 ja 3 tulemuste üle ning tõhusa koostöö üle Saksamaa, Poola, Hollandi, Ühendkuningriigi, Belgia, Hispaania, Tšehhi Vabariigi ja Šveitsi õiguskaitse- ja kohtuasutuste vahel, tänu millele on tehtud kahjutuks kuritegelikud võrgustikud, mis vastutavad ligikaudu 320 miljoni euro maksutuluga (sh käibemaksuga) seotud pettuste eest;

14. tunneb muret tollikontrollide ja nendega seotud tollimaksude kogumise pärast, mis on üks ELi eelarve omavahendeid; toonitab, et seda, kas importijad täidavad tollimaksu- ja impordieeskirju, kontrollivad liikmesriikide tolliametid, ning rõhutab, et kontrollikoja hinnangul on selliste kontrollide kvaliteet liikmesriigiti erinev; palub komisjonil ajakohastada 2014. aastal avaldatud tollikontrolli juhendit, et kaotada kontrollikoja leitud puudused, näiteks seoses küsimusega, kuidas käsitleda teises liikmesriigis tollivormistuse läbinud kaupu;

Teisipäev, 8. märts 2016

Kulud

15. märgib murelikult, et kuludega seotud pettustena teatatud eeskirjade eiramiste arv kahanes pärast 2013. aastal toimunud 76 %-list kasvu 2014. aastal ainult 4 %; nõuab tungival, et pädevad asutused võtaksid kõik vajalikud meetmed, et vähendada pettusejuhtumite arvu, tegemata seda siiski kontrollistandardite arvelt;

16. tunneb muret otseselt hallatavate ELi vahenditega seotud muude kui pettustena teatatud eeskirjade eiramiste pideva kasvu pärast, seda nii asjaomaste juhtumite arvu kui ka summade osas; on üllatunud, et 2014. aastal oli pettustena teatatud eeskirjade eiramiste juhtumite arv eelnenud aastaga võrreldes neli korda suurem, ning palub komisjonil anda üksikasjalikke selgitusi ja võtta vajalikke meetmed selle suundumuse muutmiseks;

17. tunneb seetõttu muret, et 2014. aastal toimus kõige rohkem pettustena teatatud eeskirjade eiramisi maaelu arengu sektoris, kus nende kasv oli 2013. aastaga võrreldes kõige suurem; toonitab, et loodusvarade valdkonnas (põllumajandus, maaelu areng ja kalandus) pettustena teatatud eeskirjade eiramiste koguarvust 71 % leidis aset Ungaris, Itaalias, Poolas ja Rumeenias;

18. võtab teadmiseks, et Euroopa Põllumajanduse Tagatisefondi (EAGF) puhul on sissenõudmismäär alla keskmise ja et 2009. aastal tuvastatud eeskirjade eiramistest ei olnud 2014. aasta lõpuks sisse nõutud isegi mitte poolt; juhib tähelepanu märkimisväärsetele erinevustele liikmesriikide suutlikkuses ühise põllumajanduspoliitika raames avastatud eeskirjadevastastelt tehtud maksete summasid sisse nõuda ning nõuab, et Bulgaaria, Prantsusmaa, Kreeka ja Slovakkia parandaksid oma tulemusi märkimisväärselt; võtab teadmiseks, et eeskirjade eiramise vastane kontrollimehhanism (50/50-mehhanism) annab liikmesriikidele tugeva stiimuli nõuda EAGFi raames põhjendamatult tehtud makseid toetusesaajatelt võimalikult kiiresti tagasi; peab kahetsusväärseks, et 2014. aasta oli kolmas järjestikune aasta, mil pettustena teatatud eeskirjade eiramise juhtumite arv EAGFi puhul kasvas, ning neljas järjestikune aasta, mil maaelu arenguga seotud pettusejuhtumite arv kasvas; rõhutab vajadust vahendid kiiremini sisse nõuda;

19. märgib, et ühise kalanduspoliitikaga seotud eeskirjade eiramised saavutasid 2014. aastal pärast 2013. aasta väga suurt näitajat 2012. aastaga võrreldava taseme; märgib, et kõige sagedamini tuvastatud eeskirjade eiramise kategooria perioodil 2010–2014 oli „Meetme/projekti toetuskõlbmatuse“, millele järgnes „Riigihanke-eeskirjade eiramine“;

20. märgib, et ühtekuuluvuspoliitika programmitöö perioodi 2007–2013 puhul vähenes pettustena teatatud eeskirjade eiramiste arv 2014. aastal 2013. aastaga võrreldes 5 % ja teatati 306 juhtumist; tunneb sügavat muret pettustena teatatud eeskirjade eiramistest mõjutatud summa rohkem kui 115 miljoni euro (76 %) suuruse kasvu pärast 2014. aastal võrreldes 2013. aastaga, mis tuleneb peamiselt järsust kasvust (660 %) ühtekuuluvusfondiga seotud summade puhul; märgib, et 74st juhtumist, mille puhul oli tegemist pettusega ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas aastatel 2008–2014, 61 (82 %) puhul olid teatajaks kolm liikmesriiki – Saksamaa (42 juhtumit), Poola (11 juhtumit) ja Sloveenia (8 juhtumit); tunneb muret, et 14 liikmesriigi pettuste määr kõnealusel perioodil on 0 %, mis tekitab küsimusi nende kontrollisüsteemide tõhususe kohta;

21. tunneb samuti muret, et ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas eeskirjade eiramise toimumisest selle avastamise ja lõpliku komisjonile teatamiseni kuluv ajavahemik on kasvanud 3 aasta ja 4 kuuni; tuletab meelde, et eeskirjade eiramise avastamise järel käivituvad lisamenetlused (sissenõudekorraldused, OLAFi uurimised jne); nõuab, et komisjon teeks liikmesriikidega koostööd, et parandada nende avastamise ja teatamise tulemuslikkust;

22. tunneb heameelt teatatud eeskirjade eiramiste arvu üldise vähenemise üle ühinemiseelse abi valdkonnas; peab kahetsusväärseks ühinemiseelse abi rahastamisvahendiga seotud eeskirjade eiramiste pidevat tõusutrendi alates 2010. aastast, seda nii juhtumite summade kui ka arvu osas, kusjuures Türgi on suurim sellele negatiivsele arengule kaasa aitaja, ning palub komisjonil teha kõik endast oleneva, et olukorda parandada, eelkõige seoses tulevaste jõupingutustega tõhustada ELi ja Türgi koostööd;

Teisipäev, 8. märts 2016

Tuvastatud probleemid ja vajalikud meetmed*Parem aruandlus*

23. märgib murelikult, et hoolimata parlamendi arvukatest üleskutsetest kehtestada kõikides liikmesriikides ühtsed aruandluspõhimõtted, on olukord jätkuvalt täiesti mitterahuldav ning jätkuvalt on eri liikmesriikide pettustena ja muude kui pettustena teatatud eeskirjade eiramiste arvus märkimisväärsed erinevused; on seisukohal, et see probleem tekitab tegelikult olukorrast eeskirjade eiramiste taseme ja ELi finantshuvide kaitse valdkonnas moonutatud pildi; nõuab, et komisjon teeks tõsisid jõupingutusi, et lahendada probleem, mis on seotud eri liikmesriikide eeskirjade eiramiste avastamist käsitlevate lähenemisviiside erinevusega ning erinevate tõlgendustega ELi õigusraamistiku kohaldamisel;

24. tunneb heameelt komisjoni võetud kohustuse üle avaldada iga kahe aasta järel ELi korruptsioonivastase võitluse aruanne ning ootab järgmise aruande lugemist 2016. aasta alguses; palub komisjonil lisada sellesse peatükk ELi institutsioonide tulemuste kohta korruptsioonivastases võitluses, viies ELi institutsioonide tasandil läbi põhjalikuma analüüsi selle kohta, milliseid meetmeid rakendatakse, et teha kindlaks korruptsiooni tekitavad olemuslikud kriitilised tegurid, haavatavad valdkonnad ja riskifaktorid;

25. palub komisjonil ühtlustada pettusekahtlusest teatamise raamistik, kehtestada eeskirjad kõigist sellistest õigusmeetmetest teatamiseks, mida liikmesriigid on võtnud seoses ELi vahendite võimaliku väärkasutamisega, ning nõuda konkreetselt selle teatamist, milliseid õigusmeetmeid on võetud OLAFi õiguslike soovitude põhjal;

26. kutsub komisjoni üles töötama välja rangete näitajate ja kergesti kohaldatavate ühtsete kriteeriumide süsteemi, mis põhineks Stockholmis sätestatud nõuetel mõõta korruptsiooni taset liikmesriikides, ning andma hinnangu liikmesriikide korruptsioonivastasele poliitikale; tunneb muret liikmesriikidelt saadavate andmete usaldusväärsuse ja kvaliteedi pärast; kutsub seetõttu komisjoni üles tegema liikmesriikidega tihedat koostööd terviklike, täpsete ja usaldusväärsete andmete esitamise tagamiseks, pidades silmas eesmärki täielikult rakendada ühtne auditikava; palub komisjonil töötada välja korruptsiooniindeks liikmesriikide kategoriseerimiseks;

27. palub komisjonil korruptsioonivastase võitluse valdkonnas saavutatud tulemuste iga-aastase hindamise raames anda liikmesriikidele täpsed suunised, kuidas hõlbustada iga liikmesriigi poolt korruptsioonivastase võitluse valdkonnas võetud kohustuste järkjärgulist ja jätkuvat täitmist;

28. kordab komisjonile esitatud üleskutset edendada kiiresti õigusakte rikkumisest teatajate kaitse miinimumtaseme kohta ELis; kutsub Euroopa institutsioone üles muutma personalieeskirju, et tagada, et nendega mitte üksnes ei kohustataks ametlikult ametnikke eeskirjade eiramistest teatama, vaid et nendes kehtestataks ka rikkumisest teatajate piisav kaitse; kutsub neid Euroopa institutsioone, kes ei ole seda veel teinud, ja muid organeid üles rakendama viivitamata personalieeskirjade artiklit 22c; nõuab kindlalt, et kõik ELi institutsioonid võtaksid vastu sise-eeskirjad töötajatepoolse rikkumisest teatamise ning töötajate kohustuste kohta, keskendudes rikkumisest teatajate kaitsele; on veendunud, et nimetatud eeskirjade kohaldamist tuleks selgesõnaliselt laiendada ka nendele rikkumisest teatajatele, kes paljastavad rahvusvaheliste lepingutega, sealhulgas kaubanduslepingutega seotud pettusi;

29. rõhutab, kui tähtis on teabe juurdepääs ja lobitöö läbipaistvus ning ELi rahaliste vahendite kasutamine selleks, et toetada selles valdkonnas tegutsevate sõltumatute organisatsioonide tööd;

30. on veendunud, et usaldusväärsust saab suurendada ELis tehtava lobitöö kohta nn seadusandliku jalajälje (legislative footprint) loomisega, võttes eesmärgiks ülemineku ELi vabatahtlikult registrilt kohustuslikule registrile, mis hõlmaks kogu lobitöö registreerimist kõigis ELi institutsioonides;

31. nõuab tungivalt, et komisjon säilitaks oma range maksete katkestamise ja peatamise korra kooskõlas asjaomase õigusliku alusega; tunneb heameelt asjaolu üle, et komisjon võttis vastu uue otsuse varajase hoiatamise mehhanismi kohta; ootab komisjoni esildatava varajase avastamise ja kõrvalejätmise tervikliku süsteemi loomist; kutsub lisaks komisjoni üles hoidma liikmesriike ja kohalikke asutusi selle poliitika rakendamise paremini kursis, pidades meeles, et seda protsessi ei tohiks õhnestada poliitilised kaalutlused;

Teisipäev, 8. märts 2016

32. nõuab seepärast ELi toimimise lepingu artikli 325 rakendamist läbivaldt kõikides ELi poliitikavaldkondades ja mitte ainult reageerimist pettustele, vaid ka nende ennetamist; nõuab, et järgitaks ELi toimimise lepingu artiklit 325 ning eriti selle lõiget 5, milles käsitletakse iga-aastaseid aruandeid, mis on praegu aasta võrra hilinenud; nõuab ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas ELi toetuste kasutamise lihtsustamist; nõuab kokkulepitud menetluste järgimist ning liidu ja kolmandate riikide või organisatsioonide vahel pettusevastase võitluse valdkonnas piirkondlikul ja rahvusvahelisel tasandil sõlmitud lepingute ratifitseerimist; nõuab, et võetaks järelmeetmeid soovitude kohta võtta vastu tegevuskava, mis olid esitatud Euroopa Parlamendi 23. oktoobri 2013. aasta resolutsioonis⁽¹⁾ organiseeritud kuritegevuse, korruptsiooni ja rahapesu kohta: soovitud meetmete võtmiseks ja algatuste tegemiseks, eelkõige punktis 130 (liikmesriikide poolt pettuse ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemiseks võetud meetmete nähtavus) ja punktis 131 (organiseeritud kuritegevuse, korruptsiooni ja rahapesu vastane ELi tegevuskava ajavahemikuks 2014–2019, punktid i–xxi); nõuab rahavõltsimise direktiivi rakendamise esimeste tulemuste esitamist; nõuab lisaks OLAFilt ulatuslikumat teavitamist korruptsiooni vastu võitlemise vahenditest ja liikmesriikidelt ulatuslikumat teavitamist pettusega seotud summade sissenõudmise menetluste kooskõlastamise valdkonnas;

33. nõuab, et EL taotleks Euroopa Nõukogu riikide korruptsioonivastase ühenduse (GRECO) liikmestaatus;

34. väljendab heameelt asjaolu üle, et 2014. aastal oli jõus 48 vastastikust haldusabi hõlmavat kokkulepet, mis puudutasid 71 riiki, ning läbirääkimisi peeti veel 49 riigiga, sealhulgas peamiste kaubanduspartnerite, nagu USA ja Jaapaniga, ning palub, et parlamenti hoitaks nende läbirääkimiste käiguga pidevalt kursis; rõhutab, et ELi finantshuvide kaitsmiseks ja tulemuslikuks pettusevastaseks võitluseks on esmatähtis tagada õigusaktide kohaldamine ja asjaomaste rahvusvaheliste lepingute, sealhulgas sanktsioone sätestavate pettuse- ja korruptsioonivastaste klauslite järgimine kõigi osapoolte poolt; julgustab komisjoni jätkama pettusevastaste meetmete osas koostööd muude riikidega ja kehtestama uut haldusametuste vahelist koostööd; palub, et komisjon lisaks ka edaspidi kõikidesse ELi rahvusvahelistesse lepingutesse pettuse- ja korruptsioonivastased sätted, et sillutada teed tihedamale koostööle võitluses organiseeritud kuritegevuse, ebaseadusliku üle piiri toimetamise ja ebaseadusliku kaubandusega;

35. väljendab heameelt ELi makromajandusliku finantsabi programmi olulise rolli üle reformide ergutamisel ELi lähimatest kaubanduspartneritest riikides; nõuab, et komisjon annaks ka edaspidi parlamendile ja liikmesriikidele aru, et tagada kõikide vahendite kasutamine täielikus kooskõlas alusmäärusega ja viisil, mis oleks kooskõlas piirkondliku siduse ja piirkondliku stabiilsuse edendamise, ning piiraks seeläbi tagasimakstavate laenude väärkasutamise ohtu; nõuab pikaajalist hinnangut makromajandusliku finantsabi programmide mõju kohta korruptsiooni- ja pettusevastase võitluse jõupingutustele abi saavates riikides;

36. kordab oma nõuet, et iga liikmesriigi riigikontroll avalikustaks riiklikud kinnitused ELi rahaliste vahendite kasutamise kohta;

37. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles töötama vastavatel tasanditel välja seotud andmebaasid eeskirjade eiramise kohta ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas, kaasa arvatud avaliku hanke käigus toimunud eiramiste kohta, kuna sellised andmebaasid võivad olla aluseks eeskirjade rikkumise sageduse, tõsiduse ja põhjuste ning pettusega seotud eeskirjade eiramiste summade mõtestatud ja põhjalikuks analüüsiks; toonitab, et liikmesriigid peavad tagama selle, et komisjonile esitataks õigeaegselt ja asjakohaselt täpsed ja võrreldavad andmed, halduskoormust ebaproportsionaalselt suurendamata;

Parem kontroll

38. rõhutab eeskirjade eiramiste keerulist olemust; on arvamisel, et komisjon ja liikmesriigid peavad võtma jõulisi meetmeid pettusejuhtumite vastu; on veendunud, et muude kui pettustega seotud eeskirjade eiramiste vähendamiseks tuleks kasutada haldusmeetmeid, eelkõige läbipaistvamaid ja lihtsamaid nõudeid, rohkem komisjoni tehnilist abi liikmesriikidele ning tõhusamat heade tavade ja saadud kogemuste vahetamist; on veendunud, et veamäärade arvutamise meetodika tuleb ELi ja liikmesriigi tasandil ühtlustada;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstit, P7_TA(2013)0444.

Teisipäev, 8. märts 2016

39. väljendab heameelt asjaolu üle, et ühenduse eel- ja järelkontrollide käigus avastatakse üha rohkem eeskirjade eiramisi, ning on seetõttu seisukohal, et neid kontrolle tuleks laiendada;

40. palub liikmesriikide asjaomastel asutustel teostada paremaid kontrolle ning kasutada kogu olemasolevat teavet, et vältida ELi vahenditega seotud vigu ja eeskirjadevastaseid makseid;

41. innustab komisjoni tugevdama veelgi oma järelevalverolli auditeerimis-, kontrolli- ja inspekteerimistegevuse, parandusmeetmete kavade ning varajase hoiatamise kirjade abil; kutsub liikmesriike üles suurendama jõupingutusi ning kasutama ära oma potentsiaali vigade avastamiseks ja korrigeerimiseks enne komisjonilt kulude hüvitamise taotlemist; rõhutab sellega seoses, et ennetavad meetmed on kulude ennetamiseks ja alusetult tehtud maksete sissenõudmiseks võetavate meetmete vajaduse vältimiseks eriti väärtuslikud;

42. kordab oma üleskutset komisjonile arendada välja selline pädevate asutuste vaheline teabevahetussüsteem, mis võimaldaks võrrelda kahe või enama liikmesriigi vahel raamatupidamiskirjeid, et ennetada riikidevahelisi pettusi seoses struktuuri- ja investeerimisfondidega, tagades seeläbi tervikliku lähenemisviisi ELi finantshuve kaitsele;

43. tunneb heameelt asjaolu üle, et kõik komisjoni talitused töötasid 2014. aastal välja oma pettusevastase võitluse strateegiad ja rakendasid neid; kutsub ELi ameteid, rakendusameteid ja ühisettevõtteid üles sama tegema; rõhutab pettusevastaste koordineerimistalituste rolli pettusevastases võitluses; väljendab heameelt, et Bulgaaria, Kreeka, Horvaatia, Malta ja Slovakkia on võtnud vastu riiklikud pettusevastased strateegiad, ning palub asjaomastel liikmesriikidel oma riiklikud pettusevastased strateegiad võimalikult kiiresti esitada; kutsub komisjoni üles jälgima tähelepanelikult riiklike pettusevastaste strateegiate rakendamist;

44. soovib lisaks väga näha, et liikmesriigid ja komisjon teeksid vahendite haldamisel tihedamat koostööd; nõuab, et vahendite haldamises osalevate ametiasutuste personalile, eriti riiklikes pettusevastastes koordineerimistalitustes töötavale personalile, tagataks põhjalik väljaõpe, et nad võiksid töötada välja oma riiklikud pettusevastased strateegiad;

45. tunneb heameelt programmi Herakles III esimese aastaülevaate positiivsete tulemuste üle; väljendab muret asjaolu pärast, et sellele eraldatud eelarve ei pruugi olla piisav; nõuab täiendavat tulemustel põhinevat teavet, eelkõige 55 konverentsi ja koolituse mõju kohta ELi finantshuve kahjustava pettuse, korruptsiooni ja muu ebaseadusliku tegevuse vastu võitlemiseks liikmesriikide poolt võetud meetmete tulemuslikkusele;

46. kordab, et ELi toimimise lepingu artikli 325 lõike 2 kohaselt võtavad liikmesriigid „liidu finantshuve kahjustavate kelmuste vastu samu meetmeid, mida nad kasutavad omaenda finantshuve kahjustavate kelmuste vastu“; on arvamusel, et see säte ei ole ELis täidetud; on arvamusel, et komisjon peaks töötama välja pettuse- ja korruptsioonivastase võitluse horisontaalse poliitika; rõhutab, et komisjon on ühtlasi vastutav rahaliste vahendite tulemusliku kulutamise eest, ning palub seetõttu komisjonil kehtestada sisemised tulemuslikkuse nõuded;

47. on seisukohal, et ELi kodanikke on vaja programmitöö ja kontrollietapis rohkem kaasata, kasutades selleks kergesti juurdepääsetavaid teabevahendeid, eelkõige suurte taristuprojektide rahastamise puhul; palub komisjonil kaaluda osaluseelarvestamise ideed, et kaasata kodanikud ELi vahendite kulutamise järelevalvesse, ning luua juurdepääsetava elektroonilise keskkonna pettusejuhtumitest teatamiseks;

48. märgib, et eeskirjade eiramise määratlus, liigitus, avastamine ning sellest teatamine erinevad liikmesriigiti ja liikmesriigi siseselt, peamiselt eeskirjade eiramise määratluste erinevuse tõttu; peab vajalikuks ühtlustamist jätkata ja tunneb sellega seoses heameelt komisjoni 8. juuli 2015. aasta delegeeritud määruse üle eeskirjade eiramisest teatamise kohta, millega täiendatakse ühissätete määrust; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles koostama sidusad strateegiad eeskirjade eiramise käsitlemiseks ja pettusevastaseks võitluseks ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas; tõstab esile komisjoni võetud ennetus- ja parandusmeetmeid pettustena teatatud eeskirjade eiramiste ärahoidmiseks, sealhulgas 193 maksete katkestamist ühtekuuluvuspoliitika valdkonnas;

Teisipäev, 8. märts 2016

49. tuleb meelde, et ühissätete määruses kohustatakse haldusasutusi võtma tõhusaid ja proportsionaalseid pettusevastaseid meetmeid, mis peaksid kuuluma riiklikku pettusevastasesse strateegiasse; kutsub komisjoni üles tugevdama ennetustegevust; väljendab sellega seoses heameelt riskide varase avastamise süsteemi sisseseadmise üle ja nõuab eelkõige haldusasutuste tehnilise ja haldussuutlikkuse parandamist eesmärgiga tagada tugevamad kontrollisüsteemid, mis suudaksid vähendada pettuseohtu ja parandada avastamissuutlikkust, sh vähem arenenud piirkondades, põhjustamata asjatut finants- ja halduskoormust; toonitab, et ennetustegevus peaks hõlmama pädevates asutustes rahaliste vahendite haldamise ja kontrolli eest vastutavate töötajate pidevat koolitamist ja toetamist ning teabe- ja parimate tavade vahetust; toonitab kohalike ja piirkondlike ametiasutuste ning partnerite olulist rolli pettusevastases võitluses, millega tagatakse läbipaistvus ja hoitakse ära huvide konfliktid;

50. tunnustab komisjoni otsust viia 2018. aastal läbi vahehindamine, et selgitada välja, kas ühtekuuluvuspoliitika uus regulatiivne ülesehitus aitab ennetada ja vähendada eeskirjade eiramise, sh pettuse ohtu, ning ootab üksikasjalikku teavet uute eeskirjade mõju kohta haldus- ja kontrollisüsteemidele nii eeskirjade eiramise ja pettuste ohu kui ka poliitika üldise elluviimise osas;

51. nõuab, et komisjon ja kontrollikoda edendaksid auditandmete läbipaistvust, avaldades üksikasjalikumalt teavet iga poliitikavaldkonna ja sektori parimate ja halvimate tulemustega liikmesriikide kohta, et võimaldada asjaosalistel teha kindlaks valdkonnad, milles on kõige enam abi vaja, ning kavandada vastavalt meetmeid;

Finantshuvide kaitse direktiiv ja Euroopa Prokuratuuri määrus

52. väljendab heameelt komisjoni avalduse üle tema ELi finantshuvide kaitse 2014. aasta aruandes, milles märgitakse, et nii finantshuvide kaitse direktiivi kui ka Euroopa Prokuratuuri määruse vastuvõtmine „täiendaks ja tugevdaks õigusraamistikku ning parandaks olulisel määral pettusevastast võitlust“; kordab oma arvamust, et on vaja võimalikult kiiresti vastu võtta finantshuvide kaitse direktiiv, mille kohaldamisala hõlmaks ka käibemaksu ning milles oleksid selgelt määratletud finantshuvide kaitsega seotud õiguserikkumised ning miinimumeeskirjad maksimaalselt kohaldatavate vanglakaristuste kohta ja miinimumeeskirjad aegumistähtaegade kohta; tuleb meelde kohtuotsust Taricco kohtuasjas, milles Euroopa Liidu Kohus juhib tähelepanu asjaolule, et 1995. aasta finantshuvide kaitse konventsioonis sisalduv finantshuve kahjustava pettuse määratlus hõlmab ka käibemaksupettust;

53. rõhutab, et Euroopa Prokuratuuri määrus tuleks samuti kiiresti vastu võtta, ning nõuab, et nõukogu selgitaks omapoolseid läbirääkimistega viivitamise põhjusi;

Riigihanked

54. märgib, et riigihanke-eeskirjadest mittekinnipidamisest tulenevate eeskirjade eiramiste tase on endiselt kõrge; kutsub liikmesriike üles võtma siseriiklikku õigusesse kiiresti üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiivi 2014/24/EL riigihangete kohta ⁽¹⁾, millega muudetakse e-hanked kohustuslikuks ning kehtestatakse järelevalve- ja aruandluskohustused eesmärgiga ohjeldada hangetega seotud pettusi ja muid tõsiseid eeskirjade eiramisi; palub komisjonil teha kohustuslikuks avaldada kõik toetusesaajate ja eelkõige allhankijatega seotud dokumendid;

55. kutsub komisjoni üles riigihangete puhul täpselt rakendama meetmeid, mis on seotud kaalutlusõiguse ja menetlusest kõrvalejätmisega, korraldama igal juhtumil asjakohaseid taustakontrolle ning kohaldama menetlusest kõrvalejätmise kriteeriumit, et ettevõtteid huvide konflikti korral kõrvale jätta – kõik need sammud on olulised institutsioonide usaldatavuse kaitse huvides;

⁽¹⁾ ELT L 94, 28.3.2014, lk 65.

Teisipäev, 8. märts 2016

56. rõhutab, et riigihanke-eeskirjade eiramine põhjustas programmitöö perioodil 2007–2013 arvukalt vigu – muu hulgas riigihangetest hoidumine lepingute jagamise abil väiksemateks pakkumisteks, et künniste ületamist vältida, ja nõuetevastaste menetluste kasutamine; juhib tähelepanu asjaolule, et uued riigihankedirektiivid tuleb rakendada 2016. aasta aprilliks; rõhutab, et eeskirjade eiramiste esinemise vähendamine eeldab liikmesriikidelt kõnealuste direktiivide nõuetekohast rakendamist; palub komisjonil seepärast töötada välja suunised direktiivide nõuetekohaseks rakendamiseks; palub komisjonil direktiivide rakendamist tähelepanelikult jälgida; on veendunud, et eeltingimuste abil on võimalik riigihankeid parandada; rõhutab vajadust läbipaistvate ja ligipääsetavate eeskirjade järele;

57. väljendab muret täieliku läbipaistvuse puudumise üle seoses suurte taristuprojektide rahastamisega; palub komisjonil kaaluda sellise ettepaneku esitamist, millega muudetak kohustuslikuks kõigi finantsaruannete ja suuremahuliste riiklike ehitustöödega seotud projektide, sealhulgas alltöövõtjaid käsitleva dokumentatsiooni avaldamine;

58. palub komisjonil avalikustada kogu Lyoni-Torino kiirraudtee projekti ja selle rahastamisega seotud dokumentatsiooni;

59. kutsub komisjoni üles töötama välja eeskirjade eiramiste andmebaasi, mis annaks aluse riigihangetega seotud vigade sageduse, raskusastme ja põhjuste mõtestatud ja terviklikuks analüüsiks; kutsub liikmesriikide asjaomaseid asutusi üles arendama ja analüüsima oma andmebaase eeskirjade eiramiste kohta, sealhulgas nende kohta, mis esinevad riigihangete valdkonnas, ning tegema komisjoniga koostööd, et pakkuda niisuguseid andmeid sellisel kujul ja ajal, mis hõlbustab komisjoni tööd;

60. seab kahtluse alla asjaolu, et riigihankemenetluste raames tehtud üha suurema hulga tõsiste vigade puhul ei ole tegemist pettusejuhtumitega, ning palub komisjonil olla selles osas eriti tähelepanelik, mitte ainult pidades liikmesriikidega dialoogi olemasolevate ja uute riigihankedirektiivide paremaks kohaldamiseks, vaid ka esitades asjaomased juhtumid OLAFi kaalumiseks;

61. toonitab, et hädaolukorras, nt vahendite kasutamisel pagulaste jaoks, on tavapärastest hankemenetlustest sageli olemas erandid, mis hõlmavad otsejuurdepääsu vahenditele; peab kahetsusväärseks, et sel põhjusel on sageli esinenud rikkumisjuhtumeid; palub komisjonil teostada tõhusamat järelevalvet selliste erandite kasutamise üle ning laialt levinud tava üle jagada hankelepingud väiksemateks osadeks, et need ei ületaks künniseid, vältides seeläbi tavalisi hankemenetlusi;

62. märgib, et kontrollikoda analüüsis oma eriaruandes nr 10/2015 „ELi ühtekuuluvusvaldkonna vahenditega tehtavate riigihangete probleemide kõrvaldamiseks vajatakse suuremaid jõupingutusi“ riigihangetega seotud menetlusi; märgib, et riigihanke-eeskirjade mittejärgimine viib vigadeni, mis võib põhjustada viivitusi rakendamisel ja finantskorrektsioone; palub komisjonil ja liikmesriikidel tagada 2016. aasta lõpuks eeltingimuste täielik järgimine riigihangete seaduse tulemusliku rakendamise osas; palub liikmesriikidel tagada 2014. aasta riigihankedirektiivide paketi asjakohane ja kiire ülevõtmine;

63. nõuab tungivalt, et liikmesriigid ja komisjon kasutaksid riigihangete korraldamisel täielikult ära infotehnoloogia võimalusi, kaasa arvatud e-hanke vahendeid, heade tavade vahetamist ja ennetavad riskihindamisvahendeid; kiidab heaks komisjonis välja töötatud veebipõhise pettuste avastamise vahendi ARACHNE, mille eesmärk on selgitada riskinäitajate kogumi alusel välja kõige riskantsemad projektid, ning kutsub liikmesriike üles seda vahendit kasutama;

Tulemuspõhine eelarvestamine ja kuludele vastava tulude lähenemisviis

64. rõhutab, et tähtis on olla eeskujuks, ning peab väga tervitatavaks institutsioonidevahelist lähenemisviisi tulemuspõhise eelarvestamise rakendamisele; kutsub komisjoni üles võtma vastu mitmeaastase finantsraamistiku kavandamis-, rakendamise- ja kontrollietapi kooskõlas tulemuspõhise eelarvestamise põhimõttega;

Teisipäev, 8. märts 2016

65. märgib edasiste ja jätkuvate meetmete tähtsust, et vältida pettustena teatatud eeskirjade eiramisi, kuid samuti kordab oma üleskutset võtta vastu uus metoodika, mis keskendub programmide tulemustele, mitte nende formaalsele hindamisele, ja on kooskõlas tulemustele keskendunud ELi eelarve põhimõttega; palub komisjonil tugevdada oma meetmeid seoses tõhususe ja tulemuslikkuse näitajate kohaldamisega kõikide tema programmide suhtes ning mitte keskenduda ainult veamääradele; palub komisjonil mitte tegeleda ainult kolme peamise kategooriaga – säästlikkus, tõhusus ja tulemuslikkus –, vaid hakata keskenduma ka uuele kolmikule – ökoloogia, võrdsus ja eetika;

66. nõuab rahastatavate projektide valimise protsessis keskkonnavalase, majandusliku ja sotsiaalse lisaväärtusega seotud eelhindamiste kohustuslikuks muutmist nii liidu sees kui ka väljaspool seda ning nende hindamiste tulemuste ja kasutatud näitajate avalikustamist ja täielikult juurdepääsetavaks muutmist;

67. märgib, et tulemustest teavitamine on endiselt nõrk ning et korrapäraselt on vaja hinnata sisendeid (programmi rakendamiseks vajalikud rahalised, organisatoorsed ja regulatiivsed vahendid ning inimressursid), väljundeid (programmi tulemused), tulemusi (programmi vahetu toime) ning mõju (pikaajalised muutused ühiskonnas);

68. väljendab heameelt liikmesriikide riiklike kontaktpunktide võrgustiku loomise üle ning korruptsioonivastaste eesmärkide lisamise üle majanduse juhtimise Euroopa poolaasta protsessi;

69. nõuab tungivalt, et komisjon avaldaks viivitamata kõik tubakatootjatega sõlmitud kokkulepete hindamised, et teha kindlaks, kui tõhusad on need selliste pettuste ja võltsimiste vastases võitluses, mis mõjutavad ELi finantshuve, ning hindaks selliste kokkulepete uuendamise asjakohasust;

70. rõhutab kontrollikoja, kõrgeimate kontrolliasutuste, komisjoni ja korraldusasutuste rolli avaliku sektori kulutuste seaduslikkuse ja tulemuslikkuse kontrollimisel; kutsub kontrollikoda ja komisjoni üles parandama veelgi oma koostööd kõrgeimate kontrolliasutustega liikmesriikides, et laiendada auditeeritavate rahaliste vahendite ja projektide ulatust ja proportsiooni;

Tubakatoodete salakaubavedu ja võltsitud kaubad

71. tunneb muret Euroopa Ombudsmani järelduse⁽¹⁾ pärast, mille kohaselt ei rakenda komisjon (välja arvatud tervise peadirektoraat) täielikult ÜRO Maailma Terviseorganisatsiooni eeskirju ja suuniseid läbipaistvuse ja tubakatööstuse lobitöö kohta; on seetõttu arvamisel, et komisjoni usaldusväärsus ja tõsiseltvõetavus on ohtu seadud;

72. nõuab, et kõik asjaomased ELi institutsioonid rakendaksid Maailma Terviseorganisatsiooni tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni artikli 5 lõiget 3 kooskõlas vastavates suunistes toodud soovitusetega; nõuab tungivalt, et komisjon avaldaks viivitamata oma hinnangu tubakatootjatega sõlmitud lepingute kohta ja mõjuhinnangu tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni rakendamise kohta; palub komisjonil tagada täielik läbipaistvus seoses tubakatootjatega sõlmitud lepingute ja nende võimaliku pikendamisega ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid annaksid regulaarselt aru kulutustest, mis on tehtud selliste lepingute tulemusena saadavate rahaliste vahendite abil;

73. tunneb heameelt paljude niisuguste ühiste tollioperatsioonide tulemuslikkuse üle, mille puhul tegid OLAF ja liikmesriigid kolmandate riikide teenistustega koostööd ning mille tagajärjel konfiskeeriti muu hulgas 1,2 miljonit võltsitud toodet, muu hulgas parfüüme, sõidukite varuosasid, elektroonikaseadmeid ja 130 miljonit sigaretti; rõhutab asjaolu, et kõrgelt maksustatavate kaupade salakaubavedu tekitab ELi ja selle liikmesriikide eelarve tulu poolel olulist kahju ning ainuüksi sigarettide salakaubaveo tõttu kaotatakse tollituludes hinnanguliselt otseselt enam kui 10 miljardit eurot aastas; toonitab, et võltsitud toodetega kauplemine vähendab ELi, liikmesriikide ja Euroopa äriühingute tulusid;

⁽¹⁾ <http://www.ombudsman.europa.eu/et/press/release.faces/et/61027/html.bookmark>

Teisipäev, 8. märts 2016

74. on sügavalt mures kasvava salakaubanduse, ebaseadusliku üle piiri toimetamise ja muude ebaseadusliku kaubanduse vormide pärast, mis ei mõjuta mitte üksnes tollimaksude kogumist liikmesriikides ja seeläbi ELi eelarvet, vaid on tihedalt seotud ka organiseeritud rahvusvahelise kuritegevuse, tarbijaid ähvardavate ohtude ja negatiivsete mõjudega ühtse turu toimimisele, ning mis kahjustavad võrdseid tingimusi kõigi konkureerivate ettevõtete, eelkõige VKEde jaoks; nõuab seepärast paremat koostööd OLAFi, tolliasutuste ja turujärelevalveasutuste vahel, et lisaks eelnimetatud probleemide vastu võitlemisele piirata ka ELi intellektuaalomandi õigust rikkuvate toodetega kauplemist;

75. rõhutab, et oluline on eristada seaduslikke geneerilisi ravimeid võltsitud ravimitest, et vältida geneeriliste ravimite tootmise ja nendega seadusliku kauplemise takistamist, ning palub veel kord, et liikmesriigid, kes on liitunud tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamise ÜRO protokolliga, kuid pole seda veel ratifitseerinud, viiksid ratifitseerimisprotsessi võimalikult kiiresti lõpule;

OLAFi juurdlused ja roll

76. võtab teadmiseks OLAFi rolli ühistes tollioperatsioonides ELi eelarvele avalduva kahju tõkestamisel ning palub OLAFil lisada oma tulevastesse aastaaruannetesse rohkem teavet ja konkreetseid arve, mis puudutavad ELi eelarve tulude poole kaitset;

77. tunneb heameelt nõukogu, komisjoni, parlamendi, OLAFi ja selle järelevalvekomitee iga-aastaste institutsioonidevaheliste kohtumiste üle; nõuab kõnealuse kolme Euroopa institutsiooni vahel roteeruvat eesistumist; kutsub komisjoni üles toetama parlamendi algatust ning nõuab tungivalt, et nõukogu vaataks oma kõnealust teemat käsitleva negatiivse seisukoha uuesti läbi;

78. kordab ELi finantshuvide kaitse 2013. aasta aruannet⁽¹⁾ puudutavat nõudmist, et OLAFi ja selle järelevalvekomitee vahelised allesjäänud probleemid tuleks kiiresti lahendada; kordab, et ei OLAF ega selle järelevalvekomitee saa praeguse piiratud koostöö tingimustes oma õiguslikke kohustusi tulemuslikult täita; märgib murelikult edusammude puudumist ja peab seetõttu praegust olukorda vastuvõetamatuks; palub komisjonil täita oma rolli täies mahus ja teha aktiivselt tööd selleks, et leida kiiresti pikaajaline lahendus;

79. on arvamisel, et järelevalvekomiteel peaksid tema mandaadi kohaselt olema sõltumatud töötajad, kes on OLAFi administratsioonist eraldatud ja majanduslikult sõltumatud; palub OLAFil anda järelevalvekomiteele juurdepääs dokumentidele, mida järelevalvekomitee peab vajalikuks oma ülesannete täitmiseks vastavalt talle antud pädevusele; nõuab, et komisjon esitaks ettepaneku OLAFi määruse vastavaks muutmiseks;

80. võtab teadmiseks lahknevused OLAFi poolt liikmesriikides avalikest ja eraallikatest pettuse kohta kogutud teabe (OLAF 2014. aasta aruanne) ja OLAFi poolt liikmesriikidele soovitatud finantsvahendite sissenõudmise vahel, mis on väga ebahühtlane; palub komisjonil toetada algatusi, mille eesmärk on suurendada sissenõudmismäära pettusejuhtumite puhul;

81. nõuab, et komisjon tagaks täieliku läbipaistvuse seoses riiklike prokuratuuride kõikide nõuetega OLAFi töötajatelt, sh tema peadirektorilt, puutumatuse äravõtmiseks;

82. väljendab heameelt OLAFi tõendatult tulemuslike tariifsete soodustusmeetmete kõlblikkust käsitlevate päritoluga seotud uurimiste üle ning palub liikmesriikidel neid tulemusi arvesse võtta ja rakendada kõik vajalikud ja asjakohased meetmed kooskõlas ELi tollialaste õigusaktidega; palub komisjonil jätkata kontrolli selle üle, et liikmesriigid suurendaksid vastastikuse abi teabevahetuse alusel oma riskijuhtimissüsteemide ja kontrollistrateegiade tõhusust, eesmärgiga vältida ELi eelarves selliste kaupade impordist tulenevaid kadusid, millele tariifsed soodustusmeetmed pole sooduskaubanduslepinguga ette nähtud; palub komisjonil samuti täita oma kohustust korraldada märkimisväärse majandusliku, sotsiaalse ja keskkonnavalase mõjuga sooduskaubanduslepingute suhtes järeelhindamisi, muu hulgas seada sisse soodustatud riikide perioodiline aruandluse süsteem nende sooduspäritolu staatuse haldamise ja kontrolli kohta;

⁽¹⁾ Vastuvõetud tekstid 11. märtsil 2015, P8_TA(2015)0062.

Teisipäev, 8. märts 2016

83. märgib, et laiaulatuslik süüdistuste esitamine kuritegevuse, sealhulgas pettuse, korruptsiooni, rahapesu, seonduva organiseeritud kuritegevuse ja muu ebaseadusliku tegevuse eest, mis mõjutab ELi finantshuve, on ELi tulemusliku toimimise oluline eeltingimus (*conditio sine qua non*); rõhutab vajadust OLAFi soovitude süsteemsete järelmeetmete järele; on arvamusel, et kõnealuste soovitude järelmeetmed eeldavad siseriiklikes õigusaktides OLAFi menetlusõiguste andmist, et tagada soovitude austamine ja nendega arvestamine riiklike ametiasutuste poolt;

84. nõuab, et komisjon selgitaks peamisi põhjuseid, miks liikmesriigid ei võta järelmeetmeid seoses OLAFi poolt neile edastatud liidu finantshuve kahjustavate väidetavate pettusejuhtumitega;

o

o o

85. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile, Euroopa Liidu Kohtule, Euroopa Kontrollikojale, Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF) ja OLAFi järelevalvekomiteele.
